

BYGGNADSVÅRDSÅRET 50 ÅR 1975-2025

För 50 år sedan arrangerades Byggnadsvårdsåret med temat Låt husen leva! Syftet var att förändra synen på hur det byggda kulturarvet skulle hanteras. Efterkrigstidens rivningsraseri kom successivt att ersättas av våra dagars inställning att bevara, vårda och utveckla kulturarvet.

Mycket har hänt under dessa 50 år och detta är värt att uppmärksamma. Under jubileumsåret arrangerar Jönköpings läns museum en mängd aktiviteter.

Varmt välkomna att delta! Alla arrangemang är kostnadsfria och för flertalet behövs ingen föranmälan.

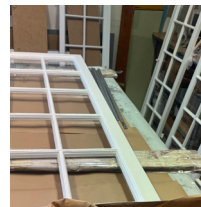

Invigning av Byggnads- vårdsåret 50 år

Lördag 5 april, kl. 13–14.30
Plats: Jönköpings läns museum

Jubileets nationella projektledare Helena Hammarskiöld på Svenska Byggnadsvårdsföreningen berättar om vilka satsningar som görs i landet under jubileumsåret, Bo E Karlson, tidigare 1:e antikvarie på läns museet, blickar tillbaka på Byggnadsvårdsåret 1975 och Carl Johan Sanglert, kulturmiljöstrateg vid Länsstyrelsen i Jönköping, reflekterar över vilka utmaningar kulturmiljövården står inför idag.

Fönsterreoveringens dag - föreläsning av fönster- hantverkare Malin Allbäck

Fredag 30 maj, kl. 13–15
Plats: Jönköpings läns museum

Byts fönster i onödan i iveren att spara energi? – om vikten av att värna om en byggnads originalfönster, för- och nackdelar med att renovera istället för att byta ut och olika praktiska råd och tekniska lösningar för att energieffektivisera gamla fönster. Efter föreläsningen visas varsam fönsterreovering av hantverkare Pontus Allbäck. Tillfälle ges till att prova på hantverket och ställa frågor till experterna. *Se separat program på jonkopingslansmuseum.se.*

Kulturvandring bland kataloghusen i området Amerika, Värnamo

Onsdag 23 april, kl. 18–19
Guide: Byggnadsantikvarie
Anders Franzén

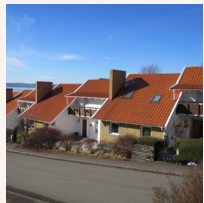
Nästan alla har någon relation till kataloghusen. De är spridda över hela landet, men särskilt många har tillverkats i Småland. Många husmodeller fick tidstypiska namn som Solrosen eller Örtagården. Kom och se kataloghus – arkitektur i platta paket! *Samling: Hornsgatan 2, Värnamo.*

Byggnadvårdsdag i Jönköpings stadspark

Lördag 16 augusti, kl. 13–16
Plats: Jönköpings stadspark

Traditionella byggnadshantverk visas och det ges även möjlighet att prova på. Kunniga hantverkare visar halmtakläggning, rödfärgskokning, gårdsgårdsbygge och även ängsslätter med lie. Visningar av Ryggåsstugan och Soldattorpet. Tillfälle till att rådfråga hantverkare och antikvarier om byggnadsvård. Försäljning av byggnadsvårdsprodukter. *Se separat program på jonkopingslansmuseum.se.*

Kulturvandring på Norr- ängen och Junexfabriken

Onsdag 7 maj, kl. 18–19
Guide: Byggnadsantikvarie
Margareta Olsson

Bostadsområdet Norrängen formgavs och byggdes 1950–51 av den välkände byggmästaren Eric Sigfrid Persson från Malmö. Vi får lära känna vad som utmärker hans bostadsarkitektur och hur han här omsatt samma idéer som i den uppmärksammade Friluftsstaden i Malmö. Vi stannar även till vid Junexfabriken, en funktionalistisk pärla skapad 1935–36 av arkitekten Erik Friberger för konfektionsföretaget Junex. *Samling: Strandvägen/Hagstengatan, Huskvarna.*

Öppen visning av torpet Braskabo, Vaggeryds kommun

Onsdag 20 augusti, kl. 18–19
Guide: Byggnadsantikvarie
Anders Franzén tillsammans med
Bondstorps hembygdsförening och
hantverkare

Torpet Braskabo söder om Bondstorp var tidigare ett soldattorp. Denna hembygdsgård har varit föremål för restaureringsinsatser nyligen. *Samling: Åk till Bondstorp, åk förbi skolan och söderut ca 4 km till Palsbo. Kör vidare rakt fram. Vid vägskylt Palsbo finns skylten "Braskabo" uppsatt, sväng vänster. Följ mindre grusväg ca 1 km. Vid skylten Braskabo tag höger. Parkera vid vändplan.*

Öppen visning av "Templet" på Tempelgården, Visingsö

Onsdag 21 maj, kl. 18–19.30
Guide: Byggnadsantikvarie
Veronica Olofsson tillsammans med
fastighetsägare och hantverkare

Byggnaden är uppförd helt av trä, men utformad likt ett grekiskt tempel. Sedan 1950-talet står den speciella byggnaden vid konstnärsgården Tempelgården på Visingsö. Kom och titta på den pågående reoveringen och hör mer om byggnadens spännande historia! Kaféet är öppet. *Samling: Tempelgården, Visingsö.*

Kulturvandring i området Kantarellen, Vetlanda

Onsdag 3 september, kl. 18–19
Guide: Byggnadsantikvarie
Veronica Olofsson

Det cirkelformade flerbostadshuset Kantarellen stod klart 1968. Området var en del av den bostadspolitiska satsningen "Miljonprogrammet" med målsättning att bygga en miljon nya bostäder på 10 år. Följ med på en vandring genom det tidstypiska bostadsområdet och hör mer om dess historia, arkitektur och samtid. *Samling: Parkeringsplatsen vid Kantarellvägen.*

Kulturvandring i Runneryd, Nässjö

Onsdag 10 september, kl. 18–19
Guide: Byggnadsantikvarie
Margareta Olsson

Med stor omsorg om boendemiljön slog Malmöbyggmästaren Eric Sigfrid Persson igenom som stadsplanerare och "arkitekt" under 1940-talet. I Runneryd försöker vi närma oss hans tankar, finurliga lösningar och arkitektur. Vi besöker radhusen i kvarteret Slöjan och flerbostadshusen i kvarteren Semaforen och Lokföraren. *Samling: korsningen Norråsagatan/Trädgårdsgatan, Nässjö.*

Kulturarvsdagen - visning och föredrag om Bodafors kyrka

Söndag 14 september, kl. 13–14
Guide: Byggnadsantikvarie
Anders Franzén

Kyrkan i Bodafors kan väcka känslor. När arkitekten Ralph Erskine gav den dess nuvarande utformning 1972 tänkte han modernt. Trots sin lite utmanande exteriör har kyrkobyggnaden många kvaliteter som vi fördjupar oss i. Visas i samarbete med församlingen. *Samling i kyrkan, Allégatan 13, Bodafors.*

Föreläsning med Gustav Bergström

Onsdag 22 oktober, kl 18–19.30
Plats: Jönköpings läns museum

Gamla byggnader och tidstypiska detaljer att värna om. Föreläsningen av kände skribenten och författaren Gustav Bergström, alias *Rävjägarn*, riktar sig särskilt till den som vill lära sig mer om hur man varsamt underhåller, energieffektiviserar och vårdar gamla hus, men även modernismens byggnader. Under kvällen finns Svenska byggnadsvårdsföreningens länsombud på plats och efter föreläsningen ges möjlighet till rådfrågning om byggnadsvård. *Föranmälan krävs, läs mer på jonkopingslansmuseum.se. Arrangemanget anordnas i samverkan med Länsstyrelsen i Jönköpings län.*

Arrangemangen under jubileumsåret sker med stöd av Länsstyrelsen i Jönköpings län. I vissa fall även i samverkan med andra aktörer i länet.

Firandet av jubileet sker i hela landet och samordnas av Svenska Byggnadsvårdsföreningen. Se kalendarium på bva50.se.

Vi reserverar oss för eventuella ändringar i programmet.

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM